

Rutin för vak			Sida 1 (2)
Upprättad och fastställd av Enhetschefer SO	Används av Sektor stöd och omsorg	Upprättad 20230516 Reviderad	Revideras 20240501

Rutin för vak

Gäller inom sektor stöd och omsorg

Valdemarsviks kommun ska följa de nationella målvärden som är framtagna utifrån kvalitetsområden i Svenska Palliativregistret, vilket bland annat innefattar att brukaren/patienten ges möjlighet att avlida på den plats den själv önskar samt att inte behöva avlida ensam.

Vak sätts in i livets slutskede och innebär att någon är hos Brukaren/patienten hela tiden och syftar till att brukaren/patienten ska känna trygghet i det palliativa skedet.

Vem kan aktualisera behovet av vak?

Sjuksköterska i samråd med enhetschef samt annan vårdgivare tex läkare.

Vad vill brukaren/patienten?

Brukaren/patienten ska tillfrågas om vad hon/han vill om det är möjligt. I de fall set inte är möjligt att tillfråga brukaren/patienten gör sjuksköterskan en bedömning i samråd med omvårdnadspersonal, enhetschef, arbetsterapeut samt fysioterapeut. I de fallen närstående finns tillgängliga och samtycke har lämnats av brukare/patient ska bedömningen diskuteras med närstående.

Vem beslutar om vak?

Sjuksköterska i samråd med enhetschef.

Hur löser man behöver av vak?

- Sjuksköterska ska diskutera med enhetschef hur behovet att vak ser ut. Ska det vara konstant vak eller tidsbundet vak etc. Uppföljning av vak sker via sjuksköterska till enhetschef minst var 12:e timme när vak pågår.
- I första hand tillfrågar sjuksköterska närstående om de själva vill sitta vak. Ta reda på om de önskar sitta vak hela tiden eller delar av tiden. Tydliggör för närstående att detta är en möjlighet och inte ett krav.
- Om närstående sitter vak görs regelbundna tillsyner efter överenskommelse mellan närstående och omvårdnadspersonal.
- I de fall där enheten ska sitta vak fördelas arbetet mellan omvårdnadspersonal som är i tjänst. I första hand ska omvårdnadspersonal som är väl känd av brukaren/patienten sitta vak.
- Enhetschef ska förvissa sig om att den som sitter vak är trygg i situationen.

- Vikarie tas in vid behov och övertar de arbetsuppgifter som ordinarie omvårdnadspersonal skulle utfört.
- Vak nattetid tillsätts av sjuksköterska i samråd med omvårdnadspersonal.

Checklista för vak

Vak ska vara väl insatt i aktuella (palliativa) vårdplaner och de vårdbehov som den palliativa brukaren/patienten har.

Smärtskattning med instrument som VAS/NRS och Abbey Pain Scale dagligen samt i överens-
kommelse med sjuksköterska (smärta, oro/ångest, andnöd och illamående).

Hudvård. Smörja samt observera utsatta områden på kroppen regelbundet.

Lägesändringar. Efter behov och önskemål.

Munhälsobedömning och munvård. Daglig inspektion av munhålan och därefter munvård enligt rutin.

Miljö. Vädra rummet efter önskemål samt behov. Tänk på ljud, belysning och rumstemperatur. Sängen ska vara ren, slät och torr.

Inkontinensvård. Observera behov av inkontinensskyddsbyte samt tömning av KAD.

Närstående. Omvårdnadspersonal stöttar och informerar om moment och omvårdnadsåtgärder som utförs.

Bilaga 1

Till dig som vårdar en människa i livets slutskede och till dig som sitter vak.